

શ્રી ગણેશાય નમઃ

નાગર ભક્ત

(નરસિંહરામ)

નાટકનાં ગાયનો.

સ્વામી જાગી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

વિદુષ્ઠાસ હેમચંદ્રાઈ ભાવનગરવાળા એન્ડ કો.
શ્રી શ્રીચ નૌતમ નાટક સમાજના માલીક
શ્રી. કરાચી.

અંથ સ્થાપિતવના સર્વ હક્ક પ્રસિદ્ધ કરનારને સ્વાધીન છે

દિનેચ્છુ પ્રેસમાં દરિયાલ વાલજી દાકરે છાપ્યું, —કરાચી.

આવૃત્તિ ત્રીજી

પ્રત ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૭૪

સને ૧૯૧૭

કીંમત ૦—૨—૦

નામદાર મુંબઈ સરકારની

ગવર્નમેન્ટ લેબોરેટરીમાં વિદ્વાન સરકારી ડાક્ટરે અમારી બનાવેલી બાદશાહી યાકુતી અનંગ વિલાસની ગોળાઓ એનાલાઇઝ કરીને તેમાં કોઈ પણ ભ્રાંતી નુકશાનકારક ચીજ નથી એવું સર્ટીફિકેટ આપેલ છે. અને એ ઉમદા રજવાડી દવા અકસીર હોવાથીજ વિભાગમાં પાસ થએલા મોટા ડાક્ટરો, રાજા મહારાજાઓ, નવાબો તથા દેશી અને ઇંગ્રેજ ડ્રગ્સ્ટો અને મોટા સરકારી અમલદારોમાં પણ બહુ વખણાય છે.

બાદશાહી યાકુતી.

અનંગ વિલાસ

મમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પુરૂષાતન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી યાકુતી વીર્યવિકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે. અને વિર્ય ઘટ્ટ બનાવી ખર્ચ પુરૂષાતન આપે છે. ખરી મરદાઇ આપનાર અને નબળા માણસને પણ જીવાનના માદક જોરાવર બનાવનાર છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈ પણ ભ્રાંતી પરેશની જરૂર નથી. ૪૦ ગોળાની ડબ્બી એકના રૂપિયા દશ.

બાદશાહી યુનાની લેપ

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે; તે નસોને તાકાત આપે છે. ખર્ચ પુરૂષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફતેહમંદ ઇલાજ છે. આર્થ્રાઇટ એકની ડબ્બીના રૂ. આઠ દવાઓનું પોસ્ટ ખર્ચ બુદ્ધ.

ડાક્ટર કાલીદાસ મોતીરામ-રાજકોટ-કાઠીયાવાડ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાયિટ વિભાગ]

અનુવ્રત્તાંક ૭૩૭૦

તર્જાંક

પુસ્તકનું નામ ના.ગા.૨-ભક્ત - ગાયનો

વિષય ટ- : ૨૪

પાત્રોના નામ.

પરૂષ પાત્રો.

- મુત્રધાર.....નાટ્ય લજ્જવનાર પંડીત
શ્રીકૃષ્ણજી.....પરમાત્માનો દ્વાપરમાં મયોદો સુંદર અવતાર
શંકર.....કૈલાસપતી પરમાત્મા
નરસિંહરામ....શ્રી કૃષ્ણજી પરમાત્માનો પરમલક્ષ્મ
અંસીધર.....નરસિંહરામનો મોટો ભાઈ
સારંગધર.....અંસીધરનો સાળો
શામળશા.....નરસિંહરામનો પુત્ર
મદનમહેતો.....શામળશાનો સાસરો
દીક્ષીત.....મદનમહેતાનો ગોશ
નારાજી.....પ્રહલાદના લગ્ન પ્રભુના પરમ લક્ષ્મ
વીંધ્ય.....ક્ષીર સગરનાં નીવાસ કરનાર સત્વગુણી પરમાત્મા
ધર્મરાજા.....સર્વે જીવનો ન્યાય કરનાર દયાળુ મહા
શ્રીરંગધર.....કુંવરજીનો રાસને
કંબુસલાસ.....બુનાગઢ નીચ સી કંબુસ રાણીજો
ન્યાસચંદ.....નેનો હિતાર પુત્ર
આંદળીક.....બુનાગઢનો રાગત
પદમસેન.....ચંડનગરનો રાગત

સ્ત્રી પાત્રો.

નદી.....સુત્રધારી સહયુક્તી સ્ત્રી

રાધાજી.....શ્રી કૃષ્ણજીના પરમ પત્ની સ્ત્રી

માણિક્યાઈ.....નરસીંહરામ લકતની સ્ત્રી.

કુંવર્યાઈ.....નરસીંહ લકતની પુત્રી

જુડીયાઈ.....મદનમહેતાની પુત્રી, રા મળશાની સ્ત્રી

માનખાઈ.....જુડીયાઈની મા

પ્રેમકુંવર } જુડીયાઈની સાહેબીઓ
હૈમકુંવર }

પાનકુંવર.....કુંવર્યાઈની સાસુ

અખલ.....કુંવર્યાઈની નણુંદ

કમળાખાઈ.....નરસીંહરામ ની બાબી બંસીવરની સ્ત્રી

એ રીવાય સાધુઓ, નાગરો, દરખારી, ચોપદાર વીગેરે વીગેરે

॥ ॐ नमः शिवाय. ॥

श्री नागर लक्ष्मण शीरोमणि नाटकनो दुक सार.

- प्र. १—मां नरसींदरामना लार्ध पंसीधरनी स्त्री कमणापी कुरता
अने कमणाना बाध सारंगवरनी अटपट्ठी नरसींदरामने
कुटुंबनो तीरस्कार मणतां न्याययंदनी संपूर्ण लडाव.
- प्र. २—मां नरसींदरामना कुटुंबने न्याययंद आश्रय आपे छे ते
जेष्ठ कुंजुसलावनी कुरता अने कस्तुरयावनी उदारता.
- प्र. ३—मां जुनागढ पासेना जंगलमां नरसींदरामनी पुर्ण लक्षितथी
गोपनाय मद हेतु प्रसन्न थवुं.
- प्र. ४—मां नरसींदरामनी पुत्री कुंवरयावनुं पोतानी माता तथा
लावने धीरज आपी गोर साधे सासरे जवुं. सारंगवरने
न्याययंद तरुथी मणतो तीरस्कार.
- प्र. ५—मां बद्रावनमां श्रीकृष्ण तथा गोपीजननुं सारामंज्ज त्यां
नरसींदरामने गोपनी तरुथी परदान भजे छ.
- प्र. ६—मां कुंजुसलावने धेर आपी पोताने भजेत्त श्री कृष्ण मंदीरमां
रहेवा माटे न्याययंदनी रत्न लव कुटुंब सजित नरसिंदरामनुं
जवुं.
- प्र. ७—मां वडनगरमां मदन महेतानी पुत्री जुडीया छ पोतानी ज्हेन
पण्डीयो न्तेडे नाटिष प्रेमी रमन रमे छे ते न्तेछ जुडीयावनुं
सगपणु करवा माटे जुडीयावनी माता धनयावता रहेवाथी
मदनमहेतो दक्षीन गोरन जुनागढ मोहले छ.
- प्र. ८—मां लक्ष्म नरसिंदरामनी प्राणी मात्र परनी दयाजनक आगु-

શ્રી. અને સારંગધરની શત્રુતા જોઈ બહા ન્યાસચંદ્રનો મોખ ત્યાં એક ઢેલને ઘેર લજ્જન ગાથા જવાની નરસિંહરામે હા કહેવી. સારંગધરનો ભકતને નાતખારો મુકવાનો નીશ્ચય. ત્યાં પ્રભુની માયાથી સારંગધરના ખોલાવેલા નાગર કુમારોને નાપાસ કરી વણીક વેશે ખાવેલ પ્રભુ સાથે દીક્ષીત ગોરનું નરસિંહરામને ઘેર જવું.

પ્ર. ૯—માં વાણીઆને વેશે આવી પ્રભુ શામળશાનું સગપણ કરી જાય છે. ભકતીમાં ભાન ભુલેલા નરસિંહ ભકત તે સાંભળી આનંદ પામે છે દીક્ષીત ગોરને દક્ષણા દેવી ખાકી રહી તેથી અને કંજુસલાસનો રૂપીઓ માગણો હતો જેથી નરસિંહરામની અરજ સાંભળી પ્રભુજી અંતરીક્ષથી રૂપામહોગનો વરસાદ વરસાવે છે.

અંક બીજો.

પ્ર. ૧—માં નીચ સારંગધરનો ખટપટ ભરેલો પત્ર વાંચીને જુડીઆ-ઇના સગપણ વીશે દીક્ષીત ગોરને દુપકા અને નરસિંહરામથી ખતી શકે નહીં તેટલી સામગ્રી સાથે જન લાવવાનો પત્ર લખી મહનમહેતો દીક્ષીત ગોરને જુનાગઢ પાઠો મોકલે છે.

પ્ર. ૨—માં શ્રી કૃષ્ણજીની સહાયનાથી ભકત નરસિંહરામ શામળશાના વીવાની શુભ તૈયારી કરે છે અને માંડણીક રાજની પરીક્ષામાં નરસિંહરામ ભકત નીરોધ કરે છે.

પ્ર. ૩—માં સર્વ ગોપીઓ સાથે લઈ શ્રી કૃષ્ણજીનું ભકતના સુખ શામળાની જનમાં જવું.

પ્ર. ૪—માં શામળશાની જન ત્યાં પ્રભુજી સર્વે સાથે આવી અને

રીસાએલ કુંવરબાઇને તેનું મામેરું ભરવાનું વચન આપી આ-
નંદથી શામળશાના વીવા કરવા સહિ સ થે પ્રભુજી વડનગર
પધારે છે.

પ્ર. ૫—માં લખ્યાથી વધારે સામગ્રી સાથે જન આવવાથી મદન
મહેતો ગભરાય છે પદ્મસેન રાજની ઉદ્ધરતા પ્રભુ કૃપાથી
જુડીઆઇ સ થે શામળશાના વીવાદ થય છે.

પ્ર. ૬—માં શામળશા તથા જુડીતો પરસ્પર પ્રેમ વીનોદ સારંગધરે
મોકલેલ જત્રાજીએને નરસીહરામ હુંડી લખી આપે છે. માણે-
ક્યાઇનું મૃત્યુ થયેથી ઇશ્વર લજ્જન.

પ્ર. ૭—માં કંજુસજ્જાલ પોતાના જોરને એક ગાયનું દાન આપી
મૃત્યુને આધીન થાય છે.

પ્ર. ૮—માં ધર્મરાજની કચેરીમાં પુણ્યનું ફળ મળતાં કંજુસજ્જાલની
કુરતા.

પ્ર. ૯—માં શ્રી ક્ષીર સાગરમાં શેષલૈયા પર પીરાજમાન શ્રી વીજ્ઞા
ભગવાનને શરણે આવી ધર્મરાજ નિર્ભય થાય છે. કંજુસજ્જાલને
ધર્મરાજનો આપ મળે છે તેમાંથી ઉંવાર થવા માટે ક્યાજી
પ્રભુનું અસીસ લેયન.

અમંક ઉગ્ગે.

પ્ર. ૧—માં શ્રી દ્વારકામાં શામળશાને રૂપે શ્રી કૃષ્ણજી નરસીહરામે
લખેલ હુંડી વાંચી જત્રાજીએને રૂપીઆ આપે છે.

પ્ર. ૨—માં કુર સારંગપર ભક્ત નરસીહરામને મોહપાસમાં નાખવા
માટે ઠડવો વેશ્યાને મોકલે છે.

પ્ર. ૩—માં ઠડવો વેશ્યાને જીતેંદ્રીય ભક્ત નરસીહરામનો ઓષ ત્યાં
ઓખલા પડ્યા સાથે આવેલ પત્રવાંચી નરસીહરામનું વડનગર
જવું.

- પ્ર. ૪—માં ધનુષ ભક્તિથી પ્રર્ષા કરનાર કુંવરખાઇના પતીની કુર્સતા અને કુંવરખાઇની દ્રઢ ભક્તી.
- પ્ર. ૫—માં મામેરું બરવા આવેલ. નરસીંહ ભક્તની પણી માટે મશ્કરી થતાં પ્રભુ પાસે પાણી માગતા વરસાદ વરસાવે છે. અને માયાળુ પ્રભુ વાણીઆને વેશે કુંવરખાઇનું મામેરું બરે છે.
- પ્ર. ૬—માં નરસીંહરામની હૃદયતા નીચ સારંગધર તથા બંસીધર પોતાના મામા સાથે નરસીંહરામને સતાવવાની તૈયારી કરે છે.
- પ્ર. ૭—માં એક પ્રેમજી નામના પટેલને ત્યાં ભજન ગાવા આવેલ નરસીંહ ભક્તને તરસ લાગવાથી શ્રી કૃષ્ણજી ભગતની મામી રૂપે આવી. પ્રેમથી પાણી પાંચ છે. તે જોઇ નરસીંહરામને મામે તથા બંસીધર તથા સારંગધર ચીડાય છે અને રાજ પાસે ફરીયાદ કરવા જાય છે.
- પ્ર. ૮—માં માંડળીક દરખાસ્તમાં નરસીંહ ભક્ત સાથે ધર્મ સંબંધી વિવાદ થાય છે તેમાં નરસીંહ ભક્તને રાજ પ્રાપ્તી ધારે છે. ત્યાં આવી પામી સારંગધર તથા બંસીધર ફરીયાદ કરે છે. જેથી માંડળીક ક્રોધે બરછ નરસીંહ ભક્તને કેદ કરે છે.
- પ્ર. ૯—માં જેલમાં કાચા કાનને બુદ્ધિમી રાજ માંડળીક ભક્ત નરસીંહરામને મારવા તૈયારી કરે છે. જેથી પ્રભુજી કેદારો રાગ છોડાવે છે. તે કેદારો રાગ ન્યાલયમાં આવી આપે છે નરસીંહ ભક્ત તે રાગ ગાય છે જેથી પ્રસન્ન થઇ પ્રભુજી પધારે છે. અને નરસીંહરામના કંઠમાં કુસુમ મળ્યા પહેરાવે છે સજી સજીના બાવ પ્રમાણે સજીને પ્રભુજીના દર્શન થાય છે સજીને શુભ વરદાન મળે છે અને ભક્ત શીરોમણી નરસીંહરામ પરમ ભક્તી થી જય પામે છે.

॥ ૐ નમઃ શિવાય ॥

શ્રી કૃષ્ણ પરમાત્માનો પરમ ભક્ત

નાગર ભક્ત

નાટકનાં ગાયનો

સુત્રધાર બાળા— મંગળાચરણ

તારણ ત્રીભુવન ગોપાળ, ધારણ શ્રીર ધરણી ભાર,
નિરંજન નિરાકાર સાકર, પ્રણુતપાળ દીન દયાળ....તાં
રમ્ય કરણી ભાળી રસાળ, વેદ વંદીત વારંવાર,
મહનમાર મનસર મરાલ, ભાણુ પ્રભુ મંગળ સાર....તાં

નટી બાળા— ૨

વૃજવન વિહારી બંસીવાળા ગીરધારી,
વિધવિધ વેષે બુગ બુગ વેષે તન ધરતા આનંદકારી....૧૦
આહીરની સંગે કીધી સારી મીત્રાચારી,
આનંદથી ગાયો ચારી અધહારી મોરારી.....૧૦
નાચ્યો કાળી નાગને કાલીદ્રિ મોઝાર,
માર્યો મામા કંસને બુગતે જગદાધાર;
પ્રીતે મહી માંખણ હુંટી હુંટી ખાધાં પીધાં,

એવા એવા અનેક પવીત્ર ચરીત્ર કીધાં;

પ્રણત પાળ દીન દયાળ વાહ વાહ વાહ.....૧૦

નરસિંહરામ—વૃજવન વીહારી અંસીવળા ગીરધારી.

સા. અં. ક. મા. શા.

ત્યાં સર્વ નાગરો-- ૩

નીકળ જા તું ઘરની બહાર તફ્ટ નરસંધ્યાની નર
આણી દયા ઉર કરો વીચાર વાત્રામાં વીરુદ્ધ થાએ અપાર
પ્રેમથી પ્રથમ પાળી પેલી દીન બાળકપર કરો શીઠ આર
માતાશ મહેર મુકીને આ વાર.....ની૦

લકિત કરતાં છો કહો જાણ અમોને આપ

તો પણ ત્રીકમ સમરશું હરવા સઉ સંતાપ

જાણી ચતુરાઈ જુદી સીધાઈ

જાતાં જાતાં ભરો જુઠાઈ ભાર

વેગે સીધ વો કરો નહિ વાર.....ની૦

કંજુસજાલ, ન્યાસચંદ— ૪

દમડા નહિ દઈ ઉડાવે દીવાળીઆ (ગંગા)

સાથે ન આવે દમડા સંતીર માળીઆ (મુવા પછી)

સહે જુદિ નાહી બાપા બાપામાં બહુ તું ચુપ ચુપ આઆ

ધરમ કરે દાંડ.....માથાકુટ કર નહિ

દમડો મારો દેવ માનું દેમ જરાય અરચાય

દમડા દેતાં દીનને બેટાણુ બુંડું થાય
આવો ધરમ મન ધારતાં ખરેખર ભુમીનો ભાર છો
ડાહ્યા ને ડહાપણુ શીખાડતાં જાણું જગા ગમાર છો
ખશ.....ફર ખસ દીવાળીયા.....દમડાં

કુંવરખાઈ—

૫

પામી હું પ્રીતે પુરણુ સઉ શબ્દગાર
ભણું ભાવે બુધરને નીરધાર.....પામીં
રતન જડિત હારે હીરાના અંગ નહિ ઓપાવે (માત)
અખીલ નિરંજન ભજતાં ભાવે
સંસારી સ્નેહે પાર પામે.....પામીં
પ્રભુ નામનો પહેરી પાલવ હરી રૂપ હીર ચીર
મોહન વરની મોહન માળા.....(માત)
પ્રીયરની પહેરું ધારી ધીર.....પામીં

શ્રી કૃષ્ણ, મહાદેવ, નરસિંહરાય ૬

શીવ શીવ શીવ શાન્ત દર્શ પામી થાએ ઉર હુષે
વીવીધના તાપ હરાણુ હાર.....શીવં
સુખદ આપ ચરાણુ ડમળ, તમે કદી નહિ મુજ બન ભ્રમર
ધમ્ધુ સદા આશ એ દયાળ.....પામીં
અહા ઇશ સહીવર ચતાર ચીત મુજ વસો નીત્યે કૃપાળ
સર્વાંતરયામી ગુણ ભંડાર.....પામીં

બ્રહ્મભાન સુતા તણા ભરથાર શૈલજના સ્વામી ત્રૌડી જંગળ
શરણે મુને રાખો પ્રણત પાળ.....પામી૦

મી કૃષ્ણ ગાપીજન—

૭

આવો આવો બેગે આલી પ્રભુ કે સંગમે

હીલ મીલ રાસ રમો પ્યારી

હો કર કર કર સે તાલી મતવાલી;

સંગીત સુંદર આતે મુદલર રસ બસ બનકર,

છુમ છુમ નાચે.....આવો૦

ધીંકટ તીકટ ફીટધ તીર ફીટધા,

વાહ બની સારી, રંબત ન્યારી, હર અજમેહ, સુંદર સોહે

નટવર છબી નયનોસે દેખી અયસો દીન કહી

ત્રીલોકી મેં ભી નહિ.....આવો૦

ગીરીવર ધાર ગાન સુન તે મુની મન મગન ન બનતા

અતી ધ્યાન સારા છુટતે.

રસ લોગી પ્રેમી રસ લુંટકે ચીત ગટ લુંટતે,

બંસી ધારી ફેલી પ્યારી રંગ વાલી બલીહારી....આવો૦

કંબુસલાહ ન્યાલયંદ—

૮

બગ્યો મારા કુળમાં દીવાળીઆ! તું છોકરા

લગ્યો તુંને લોભ આવો શાને અલ્યા ડોકરા

લોભ વીના લક્ષ્મીથી પટારા ભરાય નહિ

મુઝા પછી સાથે બાપા આવશે એક પાઈ નહિ
હાલુલુ.....વાલુલુ.....લુલુલુલુલુલુલુલુલુ

ભુઠીબાઈ પ્રેમકુંવર—

૯

પતિ આવો મુજ સાથે સુખથી જોખન રંગ માણો
જોખન રંગ માણો સુખેથી જોખન રંગ માણો

મુજ મન વસીયા રંગ ભર રસીયા ખસવા નહિ દઉં નાથ
ખસ જાઓ દુર યાઓ લલચાવો શરમાવો

કરી ખોટી પ્રીતી કબજે કરવા મુજ કર નવ તાણો....પતિ०

વશ કરીયો તેં વહાલી મુજને ખુશીથી ખરેખાત
દ્યો ચાલો કર ઝાલો મન વાલો પ્રીત ખ્યાલો

હવે પીશું પ્રેમે મન હરણી તમે રાણી હું રાણો....પતિ०

કપણ—

૧૦

હું કરું કામ દોડી મુદામ

નિશ દીન જન જે જપે મુજ નામ.....હું કરું०

મને પરમ પ્રિય સેવક શુદ્ધ એ ધરમ ધ્યાન ધરતા

કદી અટકું નહિ લકત નરસિંહના કઠીન કામ કરતાં....હું કરું०

તણ સકલ મુજ ચરણ સેવતા હૃદય રાખી સમતા

દઉં અભય દિન દિન ઉદારને અખીલ દોષ દમતા....હું કરું०

સ્રીઓ—

૧૧

ભાણ ઉગ્રે સોનાતો લકત નરસિંહ ચેર

આજે મોરલીધર મહારાજે કરી પુરેપુરી મહેર

શામળશાનારે કરમાં શ્રીકૃષ્ણ બહુ રૂડું શેલેરે
 માતા માણેકબાઈનું રે જોઈ જોઈ મનડું લેલેરે
 કુમ કુમ અક્ષત ધરી લાળ દીક્ષીત દે શુભ પેર
 આકર વેચે દામોદર શેઠ આજે થઈ લીલાલહેર

નરસિંહધામ તથા સંત સમાજ ૧૨

પ્રભુજી પધારેરે દયા દીલે ધારેરે
 પીડા મારી ટળવા હોજી.....
 વીઠલ બહુલા કરશે જો વાર લગાર (૨)
 છાનાં બધાં છીંદો તો ઉઘાડું
 બદલો વાળવા હોજી.....પ્રભુજી
 લેતા હાથે લાકડી ગાર્યુના ગોવાળ
 કાંધે કાળી કામળી ફરવા વન મોજર
 માળી માળજી છાશને ખાતા દીન દયાળ
 એવા ધીંગા ધણી ધાઓ રે.....વીઠલ
 આહીર સંજે ઉછારી કરીયાં બે માળાપ
 માર્યે મામા કંસને હરીયા લવના તાપ
 નાગર નરસિંહ વીનવે વેલા આવો બાપ
 મારાં ભગવાં મેણાં ભાંગો રે.....વીઠલ

શ્રી રામ..... શ્રી રામ..... શ્રી રામ

અંક રજો

જુઠીખાઠ—

૧૩

લલાટે લખેલ ટળે નહિ લેખ
 કરમે જડી જે વીધીએ રેખ.....લલાટે૦
 સુર્યવંશી રાય રઘુવર રામ જેનું નામ
 રાજ સુકી ગયા વનમાં સ્તપ્ત રાઘવ રામ.....લલાટે૦
 રાય હરિશ્ચંદ્રે જુઓને કંપ્ત પામી અપાર
 વચનથી વેચી લીધાં છે પુત્ર પ્યારી નાર....લલાટે૦

નરસિંહરામ—

૧૪

ત્રીકમ તારી સાથે ખાંધ્યે સ્નેહ ઝાંલીને દેમાં હવે છેહ
 મેં તો સોંપી છે તુને ખારી દેહ મોરલીધર મહારાજ
 જ્યારે ઉમીયા નાથે કૃપા કરી ત્યારે
 ગાયો મેં ગોવિંદ ગોપાલ વીકલ વચનો તારાં સંભાળ-મેં૦
 મોઘો થામાં અદયા મીઠા મોહન મારા
 નથી મેં માર્યા તારાં માને બાપ, નીવાર જલદી ત્રીવીધના
 નાગર નરસંયો રંક છે હાસ તારો તાપ-મેં૦
 તેને તું ઠહાજા શાને વીસાર સજાજો સાંધે શામળા દયાળ-મેં૦

કંવરખાઠ, શામળશા— ૧૫

શામળશા ઠહાલા વીરારે વાહ તુજ શોભા
 શણગારો સાચા સમજી આ ચીતમાં લોભા

ધન ધન યેની મારી શીખામણ તારી
 સાંભળતાં મનડું ચાહેરે શ્રીકૃષ્ણ સેવા
 હૈયામાં તુલસી પારારે હીરા હેમ જેવા.....શાં
 પીતા હજો જગમાં બધે સમાન નરસીંહરામ
 શુદ્ધ ભક્તિથી વશ થયા સુંદર રયામ
 જુડી છે આ કાયા ને જુડી જગની કાયા
 મુરખ જન તેમાં મોહરે ખોટાં સુખ લેવા
 સાચા સાધુ પામેરે શ્રીકૃષ્ણ સેવા.....શાં

માંડળીક—

૧૬

કેવી લે લાગી વાહ વાહ કૃષ્ણમાં
 બન્યા મગન મગન મનમાં તનમાં
 દીપી રહું નુર પુર ભક્તિ પ્રભાવથી ધન્ય ધન્ય
 શ્રી હરી સીંધુ સેવક મેઘ જેવા જાણો જરી ધારો ન લેદ
 ચંદન તરૂં છે ચત્રમુજ સેવક વાયુ સમા ગણો ગુણીજન
 સરવર તરૂંવર સંતદયાળ પરમારથે નીજ દેહી ધરનાર
 સૃષ્ટીમાં સુભાગી સાચા સુખી માનો નીરઝોલી અતી સાધુજન

૧૭

રાધા કૃષ્ણ, જાણુવતી, સત્યભામા—

ચાલો સને શણગાર જાઓ જાઓ પ્રાણાધાર
 માનેતીને ખોલાવજો.....પ્રભુ.....માં

દેસ તમે રાધીકા રાણી જુઓ જાંબુવતી પ્રીત જાણી
 સત્યમામા તમે છે શાણી
 આપો વેંચી અધિકાર માગો મનોહારી નાર
 આપી વચન નીલાવળે.....અમૃત

તેડી ચાલીસ હું શામળશાને ગીત ગાઇશ હું શામળશાને
 વાયુ ઢાળીશ હું શામળશાને
 વાહ વાહ છે આ.....તમ વચનો રસાળ
 આનંદથી હાં.....ચાલો જગ પ્રતીપાળ
 શાણા શેવકનાં ઠામ સુધારજો.

કુંવરઆઝ શામળશા— ૧૮

ગાઇએ ગુણ ગોવીંડના ધરિએ હૃદયે ધ્યાન
 માત પીતા છે સર્વના માયા મધા માન
 ફનીયા ફરીઆમાં હુવતાને ત્રીકયા નામ તરાણી
 પામશે આ આધાર એ શુભ કરના કરણી.....હું
 જગત જંજાળ જુડી છેક તેનાથી છુટી
 નેહથી નીત્યે કરવી ભક્તિ ઉરમાં આનંદ ભરાણી
 માયા મુકીને જગતી પ્રીતી ભક્તિની મગની
 સ્ત્રીમાં નીત આણી યાત્રવી સેવી સુખ કરણી.....હું

સ્ત્રીઓ—

૧૯

સામેયાં વેવાઇ લાવીઆરે હાર્થડા હોશે શશુગારીઆરે,
 ખેસે ખેસે વાસુદેવના કુંવર શોભતા સુંદર જોઇ સહુ સુખ
 પામીઆરે.

લાખશી છુટી રંધાવનારે ધીની રેલું તે ચલાવતારે,

જમેજમે વાસુદેવના કુંવર શોભતા સુંદર જોઈ સહુ સુખ
પામીઆરે.
ઢાળે વેવાઈ રૂડા ઢાલીઆરે માથે ઓછાંડ અણુમેલીઆરે,
પોઢે પોઢે વાસુદેવના કુંવર શોભતા સુંદર જોઈ સહુ સુખ
પામીઆરે.

જુઠીઆઈ કુંવરઆઈ સાહેબીઓ—ગરબો.

ગોરી આલો વેગે જમના ઘાટ કે લાવે જળ ભરવા જાશું આજ
ઠ્ઠાલા ગીરધારી મહારાજ
નેહશ્રી આરશે ધેનું નવ લાખ કે, મોઢીયા ગોવાળીઆ સંગીત
ઠ્ઠાલા ગીરધારી મહારાજ.

સા.—મીઠી મનહર વાંસળી—વગાડશે ગોપાળ.

મુણતાં સખી સુખ પામશું, થાશું પુરા ન્યાલ
વીધવીધ ભાતે રમશે રાસ કે નરવર ઉમ ગથી હો આજ
ઠ્ઠાલા ગીરધારી મહારાજ.

નીર પણ થીર થઈ જાશે આશે પ્રેમ થકી પેળવા હો આજ.
ઠ્ઠાલા ગીરધારી મહારાજ.

સા.—મધુરી એની મુરતી સુરમુની ધરતા ધ્યાન.

નયણે ઠરશું નીરખીએ રાધાવર શ્રી કાન.
કાનજી કૃપા કરે તો સૈધર સુધરે સર્વેનો સંસાર
ઠ્ઠાલા ગીરધારી મહારાજ.

ભાણુ તણો ઉદય થતાં ભુદરના દર્શન કરતાં સદ્ગુણ અવતાર
ઠ્ઠાલા ગીરધારી મહારાજ.

સામળશા-જી—

૨૧

ગોર્બીદ ગીરધારીનું સગપણ સાચું સલુણી સુખધામ.
 ભજન તેજી લાવેથી કરશું જપતાં સલુણા શુભ નામ
 કાયા કુડી માયા કુડી કુડા છે જગના કામ.....ગો
 નીરમળ ઉરમાં નેહો ખીરાજો એ રૂડા રાધાવર રયામ.
 સદાય શરણે રહીશું એ નાથને અલગેલાળ આઠે ભ્રમ.
 પીશું રામ રસ જામ દેશે આનંદ આરામ
 દીન બંધુ દેશે આનંદ આરામ.....ગો

આલસ્યંદ—

૨૨

હવે મુને પ્રભુ નામની પ્રીત લાગી
 હિપાધી આ ભવની બધી લાગીરે.....હવે
 સ્વાર્થી આ માત પીતા બાંધવને જેન કોઈ અંતમાં
 સાથે ન આવે.
 વિના સ્વાસ્થયાળા બહુ નામી બંસીવાળા જમડાની
 જળથી છોડાવોરે.....હવે
 હાથી ઘોડા અને માત બળના બધા એમના એમજ સહેશે
 કૃષ્ણ નામના જો કીરતન કરીયા હોય તો પર લોકે
 પ્રાણી સુખ લેશેરે.....હવે

અંક ત્રીજો.

શ્રી કૃષ્ણજી

૨૩

આ કુનીયા કુઃખ રૂપ જાણી પ્રાણી જે મુજ શરણે આવેરે
 સંકટ ગેના ટાળી સત્વર આપું શુભ ગતી લાવેરે

ભકિત કરતાં બાવે સમજે સાચું સગપણ માફં રે
 હાથ થઈ રહું તેનો નીશદીન લવસાગરથી તાફં રે
 ગાતો મારા ગુણ જે ધરતો માફં ધ્યાન
 નીત્યે કરતો નેહથી તીરથ અને વૃત્તધાન
 જાતો નહીં કુપંચમાં ભુલી મારો દાસ
 એવા દીન સુજાણને આપું વૈકુંઠ વાસ.....આ૦

નરસીંહ ને રાતો—

૨૪

મુકી દયેને સમતા રીથ્યા ગોડી રહ્યા શું રે લાઈ
 નથી રહ્યું રહેવાનું આ જગમાં અમર ડાંઈ.....મુકી૦
 કરોડો પતિ કે નેના ભરેલા ખવતના શાણા
 અધુરાં રહ્યાં છે એવા લાળોનાંય નાણાં ટાણાં
 પ્રભુના ભજન વિના નાણા પણ પહાણા
 તુટી જશે નકકી કાળી આ કાચનાં નાણા વાણા....મુકી૦

વસંતરાય કુંવર—

૨૫

અરે છળીલાછો છોડો અલીમાન
 ભાવતા નથી કેમ દીલ ભગવાન.....૭૦
 અલીમાની જન અવનીમાં ખુબ થયાં છે ખવાર
 રાવણ સરખા રાયને રામે કીધો દાર
 હટળા છટળા મુરખી દુર થા
 લવરી મુકીને સમજળ
 નથી જોતું મુને તાફં જ્ઞાન

કુંવરખાઈ—

૨૬

હાય સીપંત શીઠ આંચું માફં લાગે અકાફં રે

જનુની મરી હું જાયા છવી દુખ ક્યાં દિયારૂં...હાં
 ખાંધવ પથ્ય નથી મૈયદમાં મુજ
 એક પીતા તેને રાત દીવસ લાવે બજન પ્યારૂં...હાં
 શશી વીના રજની સુની તેમ પીતાનો પ્રેમ
 જાયા તો જીવતે મરી નીજ માતા વીણ ક્ષેમ.....હાં

નરસીંહરામ—

૨૭

નંદકુંવર નટવર ગીરધારી
 અલખેલા મુજ અરજ ધરી હર
 છરછા સરૂળ કરી હવે મારી.....
 નાગર વૃદ્ધ મળી મુખે હસી હસી
 ઠેકડી કરતાં ઠાલી.....
 તાળે તમારે મેઘ બાર સદા
 વેગે વરસાવો જળ લારી.....

અર્ધ સ્ત્રી—

૨૮

આને હર્ષ સમુંદર ઉલટયોરે પુરાં પુણ્યેરે
 કુંવર વહુનો લાવિ તારો ચમકયોરે.....પુરાં
 સસરા સાસુને કનેહે સંતોષ્યારે.....પુરાં
 નાગર નારિ નરને નેહે પોષ્યારે.....પુરાં

કૃષ્ણ—

૨૯

પ્રાણ્ય થકી તું નરસીંહ પ્યારો
 હુકમ બજાવિશ નિત્ય હું તારો.....પ્રાણ્ય
 વાણોતર હું શેઠ તું મારો
 હેતથી કામો કરીશ હજારો.....પ્રાણ્ય

અગણીત કીધા તેં ઉપકારો

એનો કેમ હું રાખું ઉધારો.....પ્રાણ૦

નરસીંહ ને સંતો---

૩૦

જ્યોદાના લાલારે ભજનને બુલું નહિ

બાપુ બાંસીવાળારે મોહ મદે કુલું નહિ.....જ૦

ધરિ ધ્રુવે ધરણી તળે ધીરજ ધારી ટેક

પીધું પય પ્રભુ પાસથી ઉપમન્યું એ છેક

જપું જાપ જગદીશજી સુરતા સાધી એક

વિષય હિયોળેરે હવે હરી ગુલું નહિ.....જ૦

ફરે પપૈયો પ્રીતથી પીયુ પીયુ પોકાર

પણ સરિતાના નીરતું પીયે નખુંદ લગાર

તેમ તમારા નામનો કરું સદા ઉચ્ચાર

છબીલા છોગાળારે ફરેગમાં કુલું નહિ.....જ૦

૩૧

નરસીંહરામ જુઠીબાઈ કુંવરબાઈ—

કાલાવાલા સુણી કોડીલા કૃષ્ણજી છેલ છબીલા

વારે ધા વેલો અગ્નિજ્વાલારે.....૩૦

કંસના લયથી ચોરી લાવ્યા તુને ગોકુળમાં તુજ તાત

લાલજી લક્ષણ તાતના શીખી તેં ચોર્યાં ગોપી ચીર નાથ

નમરો ન થા તું રસીલા.....૩૦

મોગરા કેરી કુલની માળા કાચો સુતરનો નાગ

ત્રીકમ તેમાં તું લોભાય શાને ખેડે કરે અનુરાગ

હઠ તજી આવ હઠીલા.....૩૦

માંડજીક મુને મારશે મોહન જશે તમારી લાજ
હઠ કરી કહે હાર હરી તુને અર્પે તો છોડું હું આજ
ખચાવી તું લેજે બેલીડા.....કાઠ

નરસીંહરામ—

૩૨

હાર હૈયા વચે શુરે રાખી રહ્યા કૃપણ થયાશું કૃષ્ણજી કાળા
પરણે પ્રભુ લાહરો થોડીક વારનો રૂડું ગમે તે કરો નંદલાલા
હડીલો થઈ હવે મુખથી ન બોલો જુઠડો થયો છું જહનાથજી
ધુતારો ધરણીધર જાણું અટક્યો ન જાણે તું વાતજીરે
ગોકુળમાં તું બન્યો ગોવાળીઓ નવ નીત કેરો ચોરજીરે
ભલી લગત શખરીના તે તો જુઠાં પ્રાસ્યાં બોરજીરે
જય હરી જય હરી હાર આપો મુને કીરતી તુજ જગમાંસાતી
નરસૈયો નમી નમી કહે નંદકુંવર જન્મો જન્મ ભકતી જાયી

નરસીંહરામ—

૩૩

કૃષ્ણ કોડીલા વાહવાહ ગીરધારી

રાત રસીલા વીલાવી દુઃખકારી

પ્રભાતે પધાર્યો ઠીક વીચારી.....વાહ

છુટો પડી જઈ છબીલા મુને જુઠો બજાદ દોડાવ્યો તે પાછળ
નાથ્યો તુને મેંતો નેહની રાસેથી તોય બંધ તોડાવ્યો તે સાંભળ

પ્રાતઃ આવ્યો ગોરીઓ ગુણ સાગર

મુકાવ્યો મરણેથી નરસૈયો નાગર.....વાહ

રાધે કૃષ્ણ.....શ્રીરામ.....રાધે કૃષ્ણ

સમાપ્ત

જાહેર પાખર

અમારી કંપનીનાં નવજાત નાટકનાં ગાયની યોગ
કીર્તિ જ્યાં અગર મુકામ હશે ત્યાંથી નીચલી કીર્તિને
રોકડેયા મંગાવ્યાનાં યોગ્યતાનાં આવશે.

ચાપડીનું નામ

કીર્તિ.

બીજ્યમંગળ ઉદ્ધે સુદાસ	...	...	૦—૨—૦
શ્રી ભકિત વિજય	...	...	૦—૨—૦
સુરેખા દરજી	...	...	૦—૨—૦
નાગર ભકત	...	...	૦—૨—૦
નીલમ—નાણેક	...	...	૦—૨—૦
મનહર—મેના	...	...	૦—૨—૦
યોગ કન્યા	...	...	૦—૨—૦
મદાસ્તા—કાદમ્યરી	...	...	૦—૨—૦
જોહરે રામશીર	...	...	૦—૨—૦
શ્રી જયમતી	...	...	૦—૨—૦
માતૃ પીતૃ ભકત પુંડરીક	...	...	૦—૨—૦
ઉર્વશી—પુરુષા	...	...	૦—૨—૦
હોયલ પદમણી	...	...	૦—૨—૦
જેસલ તેતલ	...	...	૦—૨—૦
બીજ્યલ બાદશાહ	...	...	૦—૨—૦
ચંદ્ર પ્રજા	...	...	૦—૨—૦
પ્રાંતીયુ—સાગર	...	...	૦—૨—૦
કનક—કેશરી	...	...	૦—૨—૦
યોજનગધા યાને બીજમ પ્રનિયા	...	...	૦—૨—૦

માલીક—વી. એચ. મનીપુરીયા એન્ડ કો.

શ્રી વિજય નોતમ નાટક સમાજ.

